

עפ"ג 48553/02/19 - מוחמד רשק נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

עפ"ג 48553-02-19

המערער	מוחמד רשק
נגד	ע"י ב"כ עו"ד עיסא מחמדיה
המשיבה	מדינת ישראל
	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג'ויה סקפה-שפירא) מיום 13.2.19 בת"פ

29245-10-17

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות גניבת רכב, נהיגה פוחזת של רכב, נהיגה ללא רישיון, אשר מעולם לא הוצא, ונהיגה תחת השפעת אלכוהול. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לענין העונש. המערער נדון ל - 20 חודשי מאסר בפועל, הופעל במצטבר מאסר מותנה בן חודשיים, כך שהמערער ירצה בסך הכל 22 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. כמו כן, הוטלו עליו שלושה מאסרים מותנים, פיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪, קנס בסך 1,000 ₪, שישה חודשי פסילה בפועל מקבלת או הוצאת רישיון נהיגה. במצטבר לפסילה זו הופעל עונש פסילה מותנית בת שלושה חודשים מתיק אחר, כך שבסך הכל ירצה המערער תשעה חודשי פסילה בפועל מיום שחרורו ממאסר. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים: ביום 7.10.17 סמוך לשעה 23:30, בתחנת דלק בשכונת רמת אשכול בירושלים, גנב המערער רכב בעת שהמתלונן, שנהג בו, עצר ויצא למלא אויר בגלגלי הרכב. המערער נכנס לרכבו של המתלונן, נסע אחורה ולאחר מכן החל בנסיעה מהירה ומסוכנת קדימה כאשר המתלונן נמצא ליד הרכב. המתלונן ביקש עזרה מאחרים שהיו במקום, אחד מהם הכניסו לרכבו והם נסעו בעקבות המערער. המערער נסע באור אדום וסיכן עוברי אורח, ולאחר מכן אבד קשר העין עמו. המערער היה בגילופין באותו מועד, נסע לכיוון מעבר קלנדיה, שם הבחין בשוטרים שהמתינו לו. המערער ואחיו שהיה עמו עצרו את הרכב וברחו מהשוטרים.

עמוד 1

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להקלת עונשו של המערער וטוען כי יש לבטל את עונש המאסר בפועל ותחתיו להטיל על המערער עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. עוד נטען כי יש לקצר את עונש הפסילה בפועל, תוך הפעלה בחופף של עונש הפסילה המותנית שעמד לחובת המערער, וכן להקל ביתר רכיבי הענישה שהוטלו על המערער. לעמדת הסנגור, גזר דינו של בית משפט קמא חורג באופן בלתי סביר ממדיניות הענישה הנוהגת ומתעלם מנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, באופן המחייב את התערבות ערכאת הערעור. מתחם הענישה, לעמדת ההגנה, מתחיל ממספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודות שירות. למערער אין עבר פלילי, ובית משפט קמא שגה בכך שהתייחס לרישום פלילי שהנו גמר דין ללא הרשעה בגין עבירה שבוצעה בשנת 2012 בעת שהמערער היה קטין. רישום זה התיישן ביום 7.9.14 ועומד למחיקה ביום 7.9.19. כמו כן, נטען כי שגה בית משפט קמא ביחסו משקל יתר להרשעתו התעבורתית הבודדת של המערער בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה. הסנגור סבור כי שקילת הרשעה זו כעניין לחומרה והפעלת המאסר על תנאי בגינה מהווה ענישה כפולה שאין לה כל הצדקה בנסיבות העניין. הסנגור קורא להתחשבות מקלה במערער נוכח נסיבותיו האישיות הקשות כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ונוכח העובדה שהוא עובד בעבודה קבועה מזה מספר שנים, נישא ונולדה לו ילדה. המערער מעולם לא ריצה עונש מאסר בפועל ושליחתו כיום למאסר ראשון תפגע קשות בתפקודו הנורמטיבי כיום. כמו כן, מבקש הסנגור למצות את אפשרויות הטיפול במערער במסגרת שירות המבחן וטוען כי הקשר של המערער עם שירות המבחן התנתק בשל סיבות טכניות בלבד ואין לזקוף זאת לחובתו. הוסף כי חריגה ממתחם העונש משיקולים של טובת הציבור הנו במקרים חריגים ובנסיבות מיוחדות שלא התקיימו בעניינו ועונשו הוחמר שלא כדין. מדובר בטעות משפטית המביאה לביטול גזר הדין ומכל מקום לתיקונו. כמו כן, המתחם אמור להיות מתון יותר מזה שנקבע וכך עונשו של הנאשם וכן מיקומו בתוך המתחם. הנאשם הודה ואין מקום להפעיל עונש מותנה במצטבר. לנאשם לא נזקף כל נימוק לקולה. וכן, לא ניתן להתעלם כליל מהמלצת שירות המבחן.

המשיבה טענה כי בית משפט קמא לא טעה בגזר דינו ובאו בגזר הדין פירוט ונימוקים לעונש שהוטל. עונשו של המערער עומד במתחמים שנקבעו לגניבת רכב מה עוד שלחובת המערער הרשעה בעבירות נוספות, כאשר ארבעה חודשים עובר למעשיו הוא הורשע בעבירה של נהיגה ללא רישיון. בית משפט קמא התייחס לסיכון הצפוי ממעשיו. באשר לנסיבות לקולה - נטען כי אכן לא עומדות לזכות הנאשם נסיבות כאלה ועל כן לא היה נתון שניתן לזקוף לזכותו. המערער לא שיתף פעולה עם שירות המבחן ולא קיימת פרקטיקה לפיה נאשם המודה במעשיו זוכה לכך שעונש מותנה לא יופעל במצטבר כפי שטען המערער. באה הפניה להחלטות התומכות בדחיית הערעור. מכל אלה יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו בן 24 שנים, נשוי ואב לתינוקת, עובד בבניה מזה ארבעה חודשים, נשר מבית הספר בכיתה י"א ודיווח על צריכת אלכוהול באופן יומיומי. המערער הוזמן לבדיקות לשלילת שימוש בסמים אך לא הגיע. למערער אין הרשעות קודמות, אך הוא מוכר לשירות המבחן בגין תיק שהסתיים ללא הרשעה. ברישומי התעבורתי שלוש הרשעות, בהן עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה משנת 2016, בגינה נדון, בין היתר, למאסר מותנה בר הפעלה בתיק דנן. שירות המבחן התרשם כי המערער מטשטש את חומרת העבירות שביצע, משליך אחריות על גורמים חיצוניים לו, ונוטה להתנהגות מסוכנת ואימפולסיבית כשהוא תחת השפעת חומרים ממכרים. הומלץ על מאסר בעבודות שירות על מנת לאפשר למערער להיות עם משפחתו, וכן על עונש מותנה.

דין

5. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים והבעת חרטה. עם זאת, מתסקיר שירות המבחן עולה כי המערער אינו מקבל אחריות מלאה על מעשיו, עמדתו קורבנית ומטשטשת והוא מתקשה להפנים את הפסול שבהם. לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. בית משפט קמא עמד על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, על מידת הפגיעה שנגרמה ועל תופעת הקטל בכבישים וגניבת הרכבים. העבירות שביצע המערער הינן עבירות חמורות שמטבען מצביעות על מסוכנות רבה. המערער ביצע אותן בתעוזה רבה, ממש בנוכחות בעל הרכב, שעמד בסמיכות רבה לרכב, בעודו ממלא אויר בצמיגים. המערער יצר סיכון גדול מאוד לפגיעה בבעל הרכב וביתר הנוכחים במקום. הוא גנב את הרכב ונהג בו למרות שהוא מעולם לא הוציא רישיון נהיגה. המערער נהג בו באופן מסוכן ומהיר ולמרחק לא מבוטל, חצה צומת באור אדום וסיכן את משתמשי הדרך, כל זאת כשהוא נתון תחת השפעת אלכוהול ואינו מוכשר כלל לנהיגה. המערער עשה כל זאת כשהוא לא היה לבדו אלא יחד עם אחר ולבסוף ניסה להתחמק מהשוטרים ולצאת את הארץ. בנוסף, המערער דיווח על שימוש תדיר באלכוהול וכן על שימוש בחומרים משני תודעה, אך נמנע מלהגיע לבדיקות אליהן זומן בשירות המבחן ולא עבר תהליך טיפולי מסודר. כמו כן, למערער הרשעות תעבורתיות קודמות, אחת מהן ממין הענין, בגינה הוטלו עליו שני עונשים מותנים ברי הפעלה בתיק דנן, שלא היה בהם כדי להרתיעו מלשוב לבצע עבירות תעבורה מסוכנות, באופן המלמד על כישלון ההרתעה מבחינתו והעדר מורא מפני החוק.

עם זאת, נוכח גילו הצעיר ניתן להקל עם המערער ולהעמיד עונש המאסר בפועל הכולל (כולל המאסר המותנה שהופעל), על 18 חודשים. יתר חלקי גזר הדין יעמדו על כנם.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ט, 07 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

**רפי כרמל, שופט
אב"ד**

תיקון : פסק הדין ניתן במעמד הצדדים.